NÁVRHY GENERÁLNEJ ADVOKÁTKY
ELEANOR SHARPSTON
prednesené 18. septembra 2008 [1]

1. Vývozné náhrady Spoločenstva za obilniny môžu byť poskytované v diferencovaných sadzbách. Podľa ustanovení uplatniteľných v tejto veci nebola za vývozy raže do Švajčiarska alebo Lichtenštajnska poskytovaná žiadna náhrada, zatiaľ čo náhrady boli dostupné za vývozy do všetkých ostatných tretích krajín.

2. Z dôvodu, že nie je možné vyvážať tovary námornou prepravou do Lichtenštajnska alebo Švajčiarska, prijíma za určitých okolností právna úprava Spoločenstva dôkaz o vývoze námornou prepravou namiesto dôkazu splnenia colných formalít v mieste určenia na účely splnenia podmienok pre sadzbu uplatniteľnú na iné krajiny.

3. Menej jasné je to, či napriek tomu zostáva nevyhnutné navyše poskytnúť prepravné doklady pokrývajúce prepravu do konečného miesta určenia.

4. Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý predložil Finanzgericht Hamburg, sa týka vývozcu schopného poskytnúť dôkaz o vývoze námornou prepravou do prístavu mimo Spoločenstva, ale nie dôkaz o následnej preprave po súši do konečného miesta určenia v Rusku.

Právna úprava

Určovanie vývozných náhrad

5. V súlade s článkami 1, 13 a 23 nariadenia Rady č. 1766/92 [2] sa náhrady pri vývozoch obilnín do tretích krajín stanovujú v pravidelných intervaloch (aspoň raz mesačne) nariadením a/alebo z času na čas na základe osobitných výziev na predkladanie ponúk. Ich účelom je v prípade potreby kompenzovať nižšie ceny na svetovom trhu v porovnaní s trhom v Spoločenstve.

1 — Jazyk prednesu: angličtina.

2 — Nariadenie Rady (EHS) č. 1766/92 z 30. júna 1992 o spoločnej organizácii trhu s obilím (Ú. v. ES L 81, s. 21; Mim. vyd. 03/012, s. 324).

6. V rozsahu, v akom sa to týka prejednávanej veci, relevantné nariadenie č. 1758/1999 [3] vyhlásilo výzvu na predkladanie ponúk na vývozné náhrady za raž na vývoz do všetkých tretích krajín. Na základe článku 4 ods. 1 uvedeného nariadenia mali byť vývozné licencie považované za vydané v deň, v ktorý bola predložená ponuka. Nariadenie č. 1851/1999 [4] stanovilo najvyššiu sumu náhrady v rámci výberového konania vyhláseného od 20. do 26. augusta 1999 na 66,25 eura za tonu. Pravidelné stanovenie náhrady za to isté obdobie bolo obsiahnuté v nariadení č. 1816/1999, [5] ktorého príloha stanovovala, že za raž (kód produktu 1002 0000 9000) sa neposkytuje náhrada pre „všetky tretie krajiny".

Horizontálne vykonávacie pravidlá

7. Až do roku 1999 nariadenie č. 3665/87 [6] upravovalo systém vývozných náhrad za poľnohospodárske výrobky vo všeobecnosti. Článok 18 uvedeného nariadenia obsahoval okrem iného rozličné pravidlá týkajúce sa dokladov, ktoré mali byť vývozcami predložené na účely získania náhrad.

8. S účinnosťou od 1. júla 1999 bolo nariadenie č. 3665/87 zrušené a nahradené nariadením č. 800/1999 [7], pričom podľa jeho článku 54 ods. 2 treba odkazy v nástrojoch Spoločenstva na nariadenie č. 3665/87 alebo na jeho konkrétne články vykladať tak, že odkazujú na nariadenie č. 800/1999 alebo na zodpovedajúce články tohto nariadenia, ako je to uvedené v porovnávacej tabuľke obsiahnutej v prílohe. Podľa uvedenej tabuľky článok 16 nariadenia č. 800/1999 zodpovedá článku 18 nariadenia č. 3665/87.

9. Nasledujúce odôvodnenia nariadenia č. 800/1999 môžu byť užitočné pre pochopenie uplatniteľných pravidiel:

„(2) … všeobecné pravidlá prijaté Radou ustanovujú, aby boli náhrady vyplatené po predložení dôkazu, že výrobky boli zo spoločenstva vyvezené;… keď sa na všetky tretie krajiny uplatňuje jednotná sadzba náhrady, nárok na náhradu vzniká akonáhle výrobky opustia trh spoločenstva; … ak je sadzba náhrady diferencovaná podľa miesta určenia výrobkov, nárok na náhradu je podmienený dovozom do tretej krajiny;

3 — Nariadenie Komisie (ES) č. 1758/1999 z 9. augusta 1999 vyhlasujúce výzvu na predkladanie ponúk na náhradu alebo daň z vývozu raže do všetkých tretích krajín [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 210, s. 3).

4 — Nariadenie Komisie (ES) č. 1851/1999 z 26. augusta 1999, ktorým sa určuje maximálna vývozná náhrada za raž v spojení s výzvou na predloženie ponúk do výberového konania vydanej v nariadení (ES) č. 1758/1999 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 226, s. 20).

5 — Nariadenie Komisie (ES) č. 1816/1999 z 19. augusta 1999, ktorým sa určujú vývozné náhrady uplatniteľné na vývoz obilnín, pšeničných a ražných múk a krupíc [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 220, s. 22).

6 — Nariadenie Komisie (EHS) č. 3665/87 z 27. novembra 1987, ktorým sa ustanovujú spoločné podrobné pravidlá uplatňovania systému vývozných náhrad za poľnohospodárske výrobky [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 351, s. 1).

7 — Nariadenie Komisie (ES) č. 800/1999 z 15. apríla 1999, ktorým sa ustanovujú spoločné podrobné pravidlá uplatňovania vývozných náhrad za poľnohospodárske výrobky (Ú. v. ES L 102, s. 11; Mim. vyd. 03/025, s. 129).

… …“

(15) … keď sa sadzba náhrady mení podľa miesta určenia výrobku, by bolo potrebné prijať opatrenia na overenie, či bol výrobok dovezený do tretej krajiny alebo krajín, pre ktoré bola náhrada stanovená;… takéto opatrenie môže byť bez problémov miernejšie v súvislosti s vývozom, kde je príslušná náhrada malá a ide o takú transakciu, že ponúka dostatočnú záruku, že príslušný výrobok príde na miesto určenia;… účelom ustanovenia je zjednodušiť administratívnu prácu potrebnú na predloženie dôkazu;

10. Kapitola 1 hlavy II nariadenia č. 800/1999 sa týka nároku na náhrady za vývozy to tretích krajín. Oddiel 1 (články 3 až 13) obsahuje všeobecné ustanovenia.

11. Podľa článku 3 „nárok na náhradu vzniká:

…

(17) … keď je sadzba náhrady diferencovaná podľa miesta určenia vyvážaných výrobkov, by bolo potrebné poskytnúť dôkaz, že príslušný výrobok bol dovezený do tretej krajiny;… splnenie dovozných colných formalít spočíva predovšetkým v zaplatení vymeraných dovozných ciel, aby mohol byť tovar predávaný v príslušnej tretej krajine; … berúc do úvahy rôznorodosť situácií prevládajúcich v dovážajúcich tretích krajinách by bolo vhodné akceptovať predloženie dovozného colného dokladu, ktorý poskytuje záruky, že vyvážané výrobky došli na miesto ich určenia a pritom podľa možnosti čo najmenej narušujú obchod;

— pri opustení colného územia spoločenstva, ak sa na všetky tretie krajiny uplatňuje jednotná sadzba náhrady,

— pri dovoze do príslušnej tretej krajiny, ak sa na túto krajinu uplatňuje diferencovaná náhrada“.

12. Prvý pododsek článku 7 ods. 1 stanovuje: „Bez toho, aby boli dotknuté články 14 a 20, je vyplatenie náhrady podmienené predložením dôkazu, že výrobky, na ktoré sa vzťahujú prijaté vývozné colné vyhlásenia, opustili colné územie spoločenstva v nezmenenom stave do 60 dní od prijatia colného vyhlásenia“.

13. Článok 9 upravuje osobitné ustanovenia, pokiaľ ide o dokumenty, ktoré majú byť poskytnuté v prípade vývozu po mori (odsek 1), ceste, železnici alebo vnútrozemskej vodnej ceste (odsek 2) a letecky (odsek 3). Sústreďujú sa v zásade na dôkaz, že výrobky opustili colné územie Spoločenstva. Odsek 1 písm. b) a odsek 2 písm. b) uvádzajú, že ako dôkaz treba vyžadovať prepravné doklady týkajúce sa výrobkov až do ich doručenia do tretieho štátu, v ktorom majú byť vyložené; naopak, v prípade vývozu letecky odsek 3 písm. a) vyžaduje prepravný doklad označujúci konečné miesto určenia mimo Spoločenstva. V prípade vývozu po mori článok 9 ods. 1 písm. c) umožňuje členskému štátu opustenia colného územia stanoviť, ako alternatívu k podmienkam v odseku 1 písm. b), že doklad potvrdzujúci, že výrobky opustili colné územie Spoločenstva, bude potvrdený len po predložení „prepravného dokumentu špecifikujúceho konečné miesto určenia mimo colného územia spoločenstva“.

14. Článok 10 sa týka zjednodušených postupov a opäť sa sústreďuje na „odoslanie“ z colného územia Spoločenstva alebo „opustenie“ colného územia Spoločenstva.

15. Oddiel 2 (články 14 až 19) sa týka diferencovaných náhrad.

16. Článok 14 ods. 1 stanovuje: „Ak sa sadzba náhrady mení podľa miesta určenia, náhrady sa vyplatia podľa dodatočných podmienok ustanovených podľa článku 15 a 16“.

17. Článok 15 ods. 1 vyžaduje, že výrobky sa musia „doviezť do tretej krajiny alebo do jednej z tretích krajín, na ktoré sa uplatňuje náhrada, v nezmenenom stave do 12 mesiacov od dátumu prijatia vývozného colného vyhlásenia“. Článok 15 ods. 2 poskytuje usmernenie k tomu, čo je to „v nezmenenom stave“. Článok 15 ods. 3 uvádza, že výrobok treba považovať za dovezený, „ak sú v tretej krajine splnené dovozné colné formality, najmä tie, ktoré sa týkajú výberu dovozného cla“. Článok 15 ods. 4 uvádza, že diferencovaná časť náhrady sa vyplatí z hmotnosti výrobkov, ktoré boli podrobené dovozným colným

formalitám v tretej krajine, pričom sa však neberie ohľad na žiadne odchýlky hmotnosti, ktoré by sa mohli vyskytnúť počas prepravy ako výsledok prirodzených príčin.

18. Podľa článku 16 ods. 1 sa dôkaz o tom, že colné formality pre dovoz boli splnené, v zásade poskytne colným dokladom alebo potvrdením o vyložení a dovoze. Podľa článku 16 ods. 2, ak uvedené doklady nemožno získať, možno prijať množstvo stanovených iných dokladov (vrátane potvrdení spísaných schválenou medzinárodnou kontrolnou a dozornou agentúrou). Článok 16 ods. 3 stanovuje: „Vývozcovia musia vo všetkých prípadoch predložiť kópiu alebo fotokópiu prepravných dokladov.“ [8] Článok 16 ods. 4 umožňuje Komisii, v určitých špecifických prípadoch, ktoré budú určené, ustanoviť, že dôkaz o dovoze sa bude predkladať „vo forme zvláštneho dokumentu alebo akýmkoľvek iným spôsobom“. Článok 16 ods. 5 uvádza minimálne požiadavky na schvaľovanie medzinárodných kontrolných a dozorných agentúr.

19. Článok 17 stanovuje, že „členské štáty môžu poskytnúť vývozcom výnimku z povinnosti predložiť iný dôkaz ako prepravný doklad vyžadovaný podľa článku 16, ak vývozná operácia ponúka primerané záruky dopravenia na miesto určenia výrobkov, na ktoré sa vzťahuje vývozné colné vyhlásenie, garantujúce nárok na náhradu, variabilná zložka ktorej neprevyšuje:“ buď 1 200 eur, alebo 6 000 eur, v závislosti od určitých okolností.

20. Oddiel 3 (článok 20) sa týka špecifických opatrení ochrany finančných záujmov Spoločenstva. Článok 20 ods. 1 v rozsahu, v akom je to pre túto vec relevantné, v zásade stanovuje, že ak existujú vážne pochybnosti týkajúce sa skutočného miesta určenia výrobku alebo jasné podozrenie, že výrobok bude dovezený späť do Spoločenstva bez cla alebo za zníženú sadzbu dovozného cla, náhrada sa vyplatí len vtedy, ak výrobok opustil colné územie Spoločenstva, a v prípade diferencovaných náhrad bol dovezený v nezmenenom stave do konkrétnej tretej krajiny do 12 mesiacov od dátumu prijatia vývozného colného vyhlásenia. „Okrem toho“ pokračuje, „príslušné orgány členských štátov môžu požadovať dodatočný dôkaz pre všetky náhrady, potvrdzujúci ich spokojnosť, že výrobok bol skutočne umiestnený na trh v dovážajúcej tretej krajine alebo bol podrobený podstatnejšiemu prepracovaniu alebo pretvoreniu…“.

8 — Z jazykových verzií tohto odseku iba nemecká začína s „*Außerdem…*“ („okrem toho“). Rovnocenné slovo sa však nachádzalo vo všetkých verziách ustanovenia, ktoré bolo predchodcom predmetného ustanovenia, teda v článku 18 ods. 3 nariadenia č. 3665/87.

21. V kapitole 2 „Zálohy na náhrady“ článok 24 ods. 1 stanovuje, že na žiadosť vývozcu členské štáty vyplatia náhradu v plnej výške alebo čiastočne vopred, len čo je prijaté vývozné colné vyhlásenie, pod podmienkou, že bude zložená colná zábezpeka rovnajúca sa zálohe plus 10 %.

22. Napokon hlava IV, kapitola 2 (články 51 a 52) stanovuje, že navyše zaplatené sumy majú byť vrátené a že vývozcom majú byť ukladané sankcie v prípade žiadostí o náhrady, ktoré nie sú splatné alebo ktoré prevyšujú uplatniteľnú sadzbu.

Odvetvové vykonávacie pravidlá

23. Nariadenie Komisie č. 1501/95 [9] obsahuje ďalšie podrobné ustanovenia uplatniteľné konkrétne na vývozné náhrady za obilniny.

24. Jeho štrnáste odôvodnenie znie takto:

„… nariadenie Komisie (EHS) č. 3665/87… vyžaduje aby, kde sa náhrady menia podľa miesta určenia, platba náhrady bola podmienená najmä predložením dôkazu, že produkt bol dovezený v nezmenenom stave do tretej krajiny alebo do jednej z tretích krajín, pre ktorú sa uplatňuje náhrada;… pokiaľ ide o obilie, jediná náhrada nižšia ako tá, ktorá je aplikovateľná na vývozy do tretích krajín ako celok, je tá, ktorá je na vývozy do Švajčiarska a Lichtenštajnska;… aby sa zabránilo brzdeniu väčšiny vývozov spoločenstva požadovaním dôkazu o príchode na miesto určenia, musia sa nájsť iné prostriedky, aby sa zaistilo, že produkty, pre ktoré bola vyplatená náhrada aplikujúca sa na všetky tretie krajiny, neboli vyvezené do vyššie zmienených krajín;… by sa malo upustiť od požiadavky predkladať dôkaz o príchode vo všetkých prípadoch, keď je vývoz uskutočňovaný po mori;… osvedčenia vydané príslušnými orgánmi členských štátov uvádzajúce, že produkty opustili colné územie spoločenstva na palube plavidla vhodného pre námornú dopravu, sa považujú za také, ktoré poskytujú dostatočnú záruku“.

25. Článok 13 nariadenia č. 1501/95 znie: [10]

9 — Nariadenie Komisie (ES) č. 1501/95 z 29. júna 1995 ustanovujúce určité podrobné pravidlá pre uplatňovanie nariadenia Rady (EHS) č. 1766/92 (Ú. v. ES L 147, s. 7; Mim. vyd. 03/017, s. 442). Bolo prijaté v čase, keď bolo nariadenie č. 3665/87 stále účinné, ale v čase rozhodujúcom pre prejednávanú vec nebolo ešte zmenené od nahradenia uvedeného nariadenia nariadením č. 800/1999.

10 — V znení platom v rozhodujúcom čase, teda v znení zmenenom a doplnenom nariadením Komisie (ES) č. 1259/97 z 1. júla 1997 (Ú. v. ES L 174, s. 10; Mim. vyd. 03/021, s. 181).

„Bez ohľadu na článok 18 [Odchylne od článku 18 — *neoficiálny preklad*] nariadenia (EHS) č. 3665/87[[11]] dôkaz o splnení colných formalít pre prepustenie na spotrebu sa nepožaduje pre platbu náhrad stanovených vyhlásením verejnej súťaže pod podmienkou, že operátor poskytne dôkaz, že množstvo aspoň 1500 ton obilnín opustilo colné územie spoločenstva na palube plavidla spôsobilého pre námornú dopravu.

Takýto dôkaz sa poskytne nasledovným potvrdením, ktorého správnosť je overená príslušným úradom na kontrolovanie kópie, ktorý je uvedený v článku 6 nariadenia (EHS) č. 3665/87 o jednotnom administratívnom doklade alebo o národnom doklade preukazujúcom, že tovar opustil colné územie spoločenstva:

…

‚Vývoz obilnín po mori — článok 13 nariadenia (ES) č. 1501/95‘

…“

26. Článok 14 znie:

„Ak operátor poskytne dôkaz o splnení colných formalít pre prepustenie na spotrebu vo Švajčiarsku alebo v Lichtenštajnsku, čiastka vývoznej náhrady pre vývozy do ‚všetkých tretích krajín‘ stanovená na základe vyhlásenia verejnej súťaže, sa zníži o rozdiel medzi touto čiastkou a čiastkou vývoznej náhrady, ktorá je v platnosti pre vyššie zmienené miesta určenia v deň uzavretia zmluvy.“

Skutkový stav, konanie vo veci samej a prejudiciálna otázka

27. Podľa uznesenia vnútroštátneho súdu o návrhu na začatie prejudiciálneho konania spoločnosť Glencore Grain Rotterdam BV (ďalej len „Glencore“) získala vo februári 2000 konečnú colnú kontrolu vývozu 6 725 ton raže do Ruska v niekoľkých čiastkových zásielkach.

28. Zo spisu predloženého vnútroštátnym súdom vyplýva, že príslušné vývozné licencie boli vydané po predložení ponuky 26. augusta

11 — Tabuľka v prílohe nariadenia č. 800/1999 (pozri bod 8 vyššie) preukazuje, že článok 18 nariadenia č. 3665/87 zodpovedá článku 16 nariadenia č. 800/1999 (pozri bod 18 vyššie).

1999 v súlade s nariadením č. 1758/1999. Zdá sa, že v dôsledku toho bola sadzba náhrady 66,25 eura za tonu na vývozy do všetkých tretích krajín v súlade s nariadením č. 1851/1999, s výnimkou Švajčiarska a Lichtenštajnska, vo vzťahu ku ktorým sa v súlade s článkom 14 nariadenia č. 1501/1995 v spojení s nariadením č. 1816/1999 neposkytovala žiadna náhrada. [12]

29. Boli vydané vývozné colné vyhlásenia s poznámkou: „Krajina určenia: všetky tretie krajiny;… ‚Vývoz obilnín po mori — článok 13 nariadenia (ES) č. 1501/95‘“.

30. Prvá zásielka predstavujúca celkovo 3 041, 886 ton [13] bola prepravená po mori z Lübecku v Nemecku do Klaipėdy v Litve. Nákladný list z 8. februára 2000, ktorého kópia je v spise vnútroštátneho súdu, označoval za prístav určenia Klaipėdu. [14]

31. Dňa 12. júla 2000 Glencore požiadal Hauptzollamt Hamburg-Jonas (ďalej len „colný orgán“) o zálohu na zodpovedajúcu vývoznú náhradu.

32. Listom z 2. augusta 2000 bola spoločnosť Glencore upozornená na potrebu predloženia prepravných dokladov pre nadväzujúcu cestu z Klaipėdy do miesta určenia v Rusku.

33. Náhrada bola napriek tomu predbežne vyplatená rozhodnutím z 5. septembra 2000 s podmienkou predloženia dôkazu o právnom nároku v predpísanej forme a lehote.

12 — Pozri body 6 a 26 vyššie. Článok 14 nariadenia č. 1501/1995 (odvetvové vykonávacie pravidlo) funguje tak, že transformuje vývoznú náhradu pre „všetky tretie krajiny“ vo výzve na predkladanie ponúk týkajúcej sa výrobku v uvedenom odvetví (nariadenie č. 1851/1999) na diferencovanú náhradu. Robí tak odkazom na pravidelné určovanie vývozných náhrad za uvedený výrobok, tiež vyjadrené ako „pre všetky tretie krajiny“ (nariadenie č. 1816/1999).

13 — Na pojednávaní sa potvrdilo, že spor sa netýka zvyšných dodávok, vo vzťahu ku ktorým by sa možno dalo vyvodiť, že spoločnosť Glencore dokázala predložiť všetky listiny požadované colným orgánom.

14 — Konečné miesto určenia raže je nejasné. Uznesenie vnútroštátneho súdu o návrhu na začatie prejudiciálneho konania uvádza, že konečná colná kontrola sa vyžadovala pre vývoz do Nazrane a Minsku v Rusku. Nákladný list označuje „OOO Agroprodservis“ z Nazrane v Rusku ako príjemcu zásielky. Minsk je v skutočnosti v Bielorusku, zatiaľ čo Nazrań je v Ingušsku hraničiacom s Gruzínskom. Spis vnútroštátneho súdu obsahuje kópiu dokumentu v angličtine z 23. septembra 2002, ktorý má byť z „Customs of Whiterussia“ v Minsku, a potvrdzujúceho príchod a colné vybavenie pre dovoz 3 034 150 kg raže vo februári 2000, „by waggons ex mv. ‚VOLGOBALT — 209‘“ — plavidlo označené v nákladnom liste. Preprava po súši z Klaipėdy do Nazrane mohla prechádzať cez Minsk.

34. Napriek predĺženiu poskytnutej lehoty nebola spoločnosť Glencore schopná predložiť požadované prepravné doklady [15] a v decembri 2001 colné orgány požiadali o vrátenie zálohy zvýšenej o 10 %. [16]

35. Opravný prostriedok podaný Glencore proti rozhodnutiu colného orgánu teraz prejednáva Finanzgericht Hamburg, ktorý sa Súdneho dvora pýta:

„Má sa článok 13 nariadenia (ES) č. 1501/95 vykladať v tom zmysle, že pri poskytnutí dôkazu opísaného v druhom odseku sa upustí nielen od dôkazu splnenia colných formalít na uvoľnenie na spotrebu, ale aj od predloženia prepravných dokladov (článok 18 ods. 3 nariadenia (EHS) č. 3665/87, teraz článok 16 ods. 3 nariadenia (ES) č. 800/1999)?“

36. Písomné pripomienky predložili Glencore, colný orgán a Komisia. Glencore a Komisia tiež na pojednávaní uviedli ústne pripomienky.

37. Glencore tvrdí, že potvrdenie o vývoze námornou prepravou, ako je upravené v článku 13 nariadenia č. 1501/95, nahrádza potrebu *tak* dôkazu o splnení dovozných colných formalít, *ako aj* predloženia prepravných dokladov; colný orgán a Komisia tvrdia, že nahrádza potrebu *iba* dôkazu splnenia colných formalít.

Posúdenie

38. Jedna vec, ktorá sa zdá byť z predmetnej právnej úpravy jasná, je úmysel nájsť rovnováhu medzi potrebou zabezpečiť, aby boli vývozné náhrady vyplácané iba po splnení príslušných podmienok na jednej strane a snahou nebrániť obchodu pri vývoze zo Spoločenstva akýmkoľvek nie nevyhnutným administratívnym bremenom na druhej strane. Menej jasné je to, kde presne sa má uvedená rovnováha nachádzať.

15 — Na pojednávaní pred Súdnym dvorom spoločnosť Glencore uviedla bez toho, aby niekto tomuto tvrdeniu odporoval, že odovzdala raž ruskému dovozcovi v Klaipéde a že ruskí dovozcovia často nereagovali na žiadosti o poskytnutie listinných dôkazov o preprave do konečného miesta určenia.

16 — Ako sa zdá zo spisu vnútroštátneho súdu, v celkovej výške 220 561,82 eura.

Štrnáste odôvodnenie nariadenia č. 1501/95 — význam Švajčiarska a Lichtenštajnska

39. V tomto konaní spoločnosť Glencore kládla veľký dôraz na dôvody uvedené v štrnástom odôvodnení nariadenia č. 1501/95. Uvedené odôvodnenie v zásade uvádza, že jedinou nižšou sadzbou náhrady, ako je sadzba na vývozy do tretích krajín ako celok, je sadzba pre vývozy do Švajčiarska a Lichtenštajnska a že aby sa zabránilo nevhodnému brzdeniu vývozov zo Spoločenstva, je na zaistenie toho, aby výrobky neboli vyvážané do uvedených krajín, potrebné iba to, aby príslušný vnútroštátny orgán potvrdil, že výrobky opustili colné územie Spoločenstva na palube plavidla vhodného na námornú dopravu.

40. To je presvedčivá logika a možno oceniť tvrdenie spoločnosti Glencore, že akákoľvek nejednoznačnosť v ustanoveniach nariadenia by mala byť vyriešená v súlade s touto logikou. Ak množstvo aspoň 1 500 ton obilnín opustilo Spoločenstvo po mori, je nepravdepodobné, že by skončili vo Švajčiarsku alebo Lichtenštajnsku. [17] Nie len že sú tieto krajiny vnútrozemské, sú tiež obkolesené členskými štátmi. Akákoľvek dodávka tovarov pre ne musí prejsť cez územie Spoločenstva, kde bude v zásade podliehať colnej kontrole Spoločenstva. Ak v uvedenom prípade dôkaz o vývoze námornou prepravou oslobodzuje od potreby dôkazu colného vybavenia do inej tretej krajiny ako Švajčiarsko alebo Lichtenštajnsko, prečo nemôže tiež oslobodzovať od potreby preukazovania prepravy do konkrétneho miesta konečného určenia? Sadzba vývoznej náhrady nie je uvedeným konkrétnym miestom určenia ovplyvnená.

41. Dokázala by som sa oveľa viac stotožniť s uvedenou logikou, ak by predpoklad, na ktorom je založená — že ak existuje diferencovaná sadzba vývoznej náhrady, sadzba pre Švajčiarsko a Lichtenštajnsko je vždy nižšia a jednotná sadzba pre všetky ostatné tretie krajiny je vyššia —, mohol byť potvrdený. Zisťujem však pri snahe o overenie skutočného rozdielu v sumách uplatniteľného v rozhodnom čase, že to tak zďaleka nie je.

42. V samotný deň, keď Komisia prijala nariadenie č. 1501/95 — 29. júna 1995 — určila tiež vývoznú náhradu za raž (a za jačmeň neurčený na osev, kód produktu 1003 0090 000) na 10 ecu za tonu pre Švajčiarsko, Lichtenštajnsko, Ceutu a Melillu, 8 ecu za tonu pre Slovinsko, Maďarsko, Českú republiku a Slovenskú republiku a v nulovej výške pre ostatné tretie krajiny. [18] Takže: po prvé, neexistovalo jednoznačné rozlíšenie medzi Švajčiarskom a Lich-

17 — Hoci, samozrejme, nič nemožno vylúčiť. Na pojednávaní zástupca Komisie zdôraznil opovážlivú vynaliezavosť podvodníkov s vývoznými náhradami.

18 — Nariadenie Komisie (ES) č. 1525/95 z 29. júna 1995, ktorým sa určujú vývozné náhrady uplatniteľné za vývoz obilnín, pšeničných a ražných múk a krupíc [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 147, s. 72).

tenštajnskom na jednej strane a všetkými ostatnými tretími krajinami na strane druhej; po druhé, vývozy do Švajčiarska a Lichtenštajnska spĺňali podmienky najvyššej a nie najnižšej sadzby náhrady; a po tretie, všetky tri sadzby sa uplatňovali na tretie krajiny, do ktorých sa bolo možné dostať po mori z prístavu Spoločenstva. Skôr sa zdá, ako keby pravá, zákonodarná ruka Komisie nevedela, čo robí jej ľavá, regulačná ruka.

43. Situácie obsahujúce jednu alebo viac z uvedených troch čŕt — z ktorých všetky kontrastujú s predpokladom, na ktorom je založené štrnáste odôvodnenie nariadenia č. 1501/95, — sú počas rokov časté. Ťažko sa potom dôveruje výkladu nariadenia vo svetle uvedeného odôvodnenia. Hoci — v rozsahu, v akom to môžem zistiť z nariadení uplatniteľných v danom čase,[19] — predpoklad v pozadí odôvodnenia sa zdá byť platný pre konkrétnu transakciu, o ktorú ide v prejednávanej veci, existuje množstvo iných prípadov, v ktorých to tak nie je. Napríklad na základe nariadenia č. 1816/1999 uplatniteľného v príslušný deň pre predmetnú transakciu malo šesť ďalších obilných výrobkov jednotnú sadzbu náhrady pre všetky tretie krajiny a jeden výrobok mal kladnú sadzbu pre Švajčiarsko a Lichtenštajnsko a nulovú sadzbu pre ostatné tretie krajiny. A aby sme použili len jeden ďalší (neskorší) príklad, nariadenie č. 968/2005[20] uplatňovalo náhradu za vývozy piatich obilných výrobkov do všetkých tretích krajín s výnimkou Albánska, Bulharska, Rumunska, Chorvátska, Bosny a Hercegoviny, Srbska a Čiernej Hory, Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónsko (z ktorých všetky boli po mori dostupné z prístavov Spoločenstva), Lichtenštajnska a Švajčiarska, čiže nižšia (v tomto prípade nulová) sadzba bola spoločná pre všetky uvedené krajiny.

44. V dôsledku toho zastávam názor, že štrnáste odôvodnenie nariadenia č. 1501/95 nemôže pomôcť pri výklade jeho článku 13.

Článok 13 nariadenia č. 1501/95 — sú prepravné doklady nevyhnutné?

45. Nezdá sa, že by znenie článku 13 nariadenia č. 1501/95 a článku 16 nariadenia č. 800/1999, vykladané spoločne, predstavovali akúkoľvek veľkú ťažkosť. Pri neexistencii usmernenia, ktoré by mohlo byť odvodené zo štrnásteho odôvodnenia nariadenia

19 — Pozri body 6, 26 a 28 vyššie.

20 — Nariadenie Komisie (ES) č. 968/2005 z 23. júna 2005, ktorým sa určujú vývozné náhrady uplatniteľné na vývoz obilnín, pšeničných a ražných múk a krupíc (Ú. v. EÚ L 164, s. 33).

č. 1501/95, ak by bol predpoklad, na ktorom bolo založené, [21] potvrdený, zdá sa byť vhodné vykladať uvedené ustanovenia doslovne a prikladať slovám ich obvyklý význam.

46. Článok 16 ods. 1 a 2 nariadenia č. 800/1999 vyžaduje, aby bol dôkaz splnenia dovozných colných formalít poskytnutý prostredníctvom určitých dokumentov; článok 16 ods. 4 oprávňuje Komisiu, aby stanovila, že k poskytnutiu uvedeného dôkazu môže dôjsť „vo forme zvláštneho dokumentu alebo akýmkoľvek iným spôsobom“. [22] Článok 16 ods. 3 naopak od vývozcov vyžaduje, aby predložili kópiu alebo fotokópiu prepravných dokladov „vo všetkých prípadoch“ — teda bez ohľadu na formu dôkazu o colnom vybavení. Poskytnutie prepravných dokladov je teda jasne považované za záležitosť odlišnú od poskytnutia dôkazu splnenia dovozných colných formalít. V každom prípade také dokumenty nie sú určené na to, aby osvedčovali colný status tovarov — ktorý v určitom rozsahu ovplyvní pravdepodobnosť ich následnej prepravy do odlišného miesta určenia —, ale len aby poskytli dôkaz ich prepravy z jedného miesta na druhé.

47. Pokiaľ teda článok 13 nariadenia č. 1501/95 uvádza, že „odchylne od [článku 16 nariadenia č. 800/1999] dôkaz o splnení colných formalít pre prepustenie na spotrebu sa nepožaduje“, za daných okolností sa musí výraz „odchylne“ logicky vzťahovať iba na tie ustanovenia uvedeného článku, ktoré by inak stáli v ceste ústupku — konkrétne, ustanovenia týkajúce sa dôkazu splnenia colných formalít.

48. Taký záver je navyše v súlade so zužujúcim výkladom vyžadovaným postavením článku 13 ako (odvetvovej) výnimky zo všeobecného (horizontálneho) pravidla.

49. Je tiež v súlade s rozsudkom Súdneho dvora vo veci Philipp Brothers [23] rozlišujúcim medzi požiadavkou na predloženie colných dokladov (pre ktorú bolo dostupné predĺženie lehoty) a požiadavkou na predloženie prepravných dokladov (pre ktorú dostupné nebolo). Ako na to poukázal Súdny dvor, vývozcovia sa môžu stretnúť s ťažkosťami pri získavaní colných dokumentov od orgánov tretej krajiny, vo vzťahu ku ktorým nemajú žiadne prostriedky na vyvíjanie nátlaku, ale nie, pokiaľ ide o prepravné doklady: v prípade

21 — Pozri bod 41 vyššie.
22 — Neexistuje náznak toho, že by Komisia taký krok podnikla.
23 — Rozsudok z 12. júla 1990, C-155/89, Zb. s. I-3265, body 25 až 32, najmä bod 27.

zmluvy s doložkou cif zabezpečuje prepravu vývozca a ponecháva si teda kópiu prepravných dokladov, zatiaľ čo v prípade zmluvy s doložkou fob môže požadovať poskytnutie kópie od kupujúceho.

50. Tvrdenia spoločnosti Glencore v opačnom zmysle opierajúce sa o znenie dotknutých ustanovení ma nepresvedčili.

51. Použitie slova *„Außerdem“* („okrem toho“) v nemeckej verzii článku 16 ods. 3 nariadenia č. 800/1999, ktorého sa Glencore dovoláva v tom zmysle, že naznačuje, že povinnosť predložiť prepravné doklady je vedľajšou povinnosťou vo vzťahu k hlavnej povinnosti poskytnúť dôkaz o splnení colných formalít a odpadá spolu s ňou, sa mi nezdá byť významné. Ak by sa aj tomuto pojmu mohol pripísať taký význam (čo považujem za pochybné), chýba v každej inej jazykovej verzii, ktorú som dokázala overiť, zjavne v dôsledku úmyselnej zmeny textu, ktorý bol pôvodne obsiahnutý v článku 18 ods. 3 nariadenia č. 3665/87. Účelom zmeny mohlo byť aj odstránenie akejkoľvek nejednoznačnosti, ktorá by mohla z pojmu vyplývať, a jej prežitie v nemeckej verzii sa zdá byť chybou pri koncipovaní textu.

52. Nepresvedčilo ma ani poukazovanie na ustanovenia iných nariadení zo strany Glencore.

53. Tak nariadenie č. 40/2004, ako aj nariadenie č. 450/2005 [24] obsahujú článok 1 ods. 1 v zásade zhodnom znení, stanovujúci pre špecifikované vývozy: „… pre ktoré vývozca nedokáže predložiť dôkazy uvedené v článku 16 ods. 1 a 2 nariadenia (ES) č. 800/1999, sa výrobky, odchylne od daného článku, považujú za dovezené do tretej krajiny“ predložením kópie prepravného dokladu, úradne overeného colného vyhlásenia o vyložení tovaru a bankového dokladu osvedčujúceho platbu.

54. V rozsahu, v akom výslovne stanovujú, že prepravné doklady môžu nahradiť „dôkazy uvedené v článku 16 ods. 1 a 2“ nariadenia č. 800/1999, ak sú predložené spoločne s inými konkretizovanými listinami, uvedené ustanovenia hovoria skôr proti porovnávaniu s článkom 13 nariadenia č. 1501/95, o ktoré sa

24 — Nariadenie Komisie (ES) č. 40/2004 z 9. januára 2004 o preukazovaní úplnosti colných formalít pre dovoz cukru do tretích štátov, ako je stanovené v článku 16 nariadenia (ES) č. 800/1999 (Ú. v. EÚ L 6, s. 17; Mim. vyd. 03/042, s. 79), a nariadenie Komisie (ES) č. 450/2005 z 18. marca 2005 o dôkaze o splnení colných formalít pre dovoz mlieka a mliečnych výrobkov v tretích krajinách podľa článku 16 nariadenia (ES) č. 800/1999 (Ú. v. EÚ L 74, s. 30).

Glencore usiluje. V neskôr uvedenom článku neexistuje žiaden taký výslovný odkaz a nie je tam ani žiadna úprava predkladania dodatočnej podpornej dokumentácie.

55. To isté platí o článku 1 nariadenia č. 436/2007 [25] s výnimkou toho, že vôbec nijako neodkazuje na článok 16 nariadenia č. 800/1999.

56. Zastávam preto názor, že predloženie dôkazu opísaného v druhom odseku článku 13 nariadenia č. 1501/95 oslobodzuje iba od potreby dôkazu splnenia colných formalít na uvoľnenie na spotrebu, ale nie od predloženia prepravných dokladov na základe článku 16 ods. 3 nariadenia č. 800/1999.

Článok 16 ods. 3 nariadenia č. 800/1999 — aké prepravné doklady sa vyžadujú?

57. Hoci uvedený záver v presnom zmysle slova odpovedá na otázku vnútroštátneho súdu, domnievam sa, že analýza tam skončiť nemôže.

58. Článok 16 ods. 3 nariadenia č. 800/1999 požaduje predloženie kópie „prepravných dokladov“ bez toho, aby uvedený pojem ďalej definoval. Spoločnosť Glencore predložila kópiu lodného konosamentu, ktorý je prepravným dokladom. Preukazuje, že raž bola vyvezená do tretej krajiny, pre ktorú bola predmetná sadzba náhrady uplatniteľná. Musí za takých okolností vývozca v situácii spoločnosti Glencore predložiť ďalšie prepravné doklady osvedčujúce následnú prepravu do krajiny konečného určenia, pre ktoré platila rovnaká sadzba?

59. Dalo by sa odôvodnenie tvrdiť, že keďže nasleduje bezprostredne po článku 16 ods. 1 a 2, ktoré sa týkajú preukazovania splnenia colných formalít v tretej krajine dovozu, odkaz na „prepravné doklady“ v článku 16 ods. 3 musí byť odkazom na dokumenty pokrývajúce prepravu až do uvedeného miesta určenia. V uvedenom kontexte by sa to nejavilo ako umelý výklad dotknutého ustanovenia.

60. V znení a štruktúre nariadenia č. 800/1999 však nachádzam iné náznaky, ktoré hovoria proti uvedenému názoru.

25 — Nariadenie Komisie (ES) č. 436/2007 z 20. apríla 2007 o preukazovaní splnenia colných formalít pre dovoz cukru v tretích štátoch ustanovenom v článku 16 nariadenia (ES) č. 800/1999 (Ú. v. EÚ L 104, s. 14).

61. Podľa všeobecných ustanovení v hlave II kapitole 1 oddiele 1 (najmä v článkoch 7 a 9) [26] sú požiadavky v zásade obmedzené na doklady preukazujúce, že výrobky opustili colné územie Spoločenstva. Keď sa má na mysli prepravný dokument preukazujúci *konečné* miesto určenia mimo Spoločenstva, je to výslovne uvedené [ako v alternatívnej požiadavke pre vývoz námornou prepravou v článku 9 ods. 1 písm. c) alebo požiadavke pre vývoz letecky v článku 9 ods. 3 písm. a)].

62. Uvedené všeobecné ustanovenia sa uplatňujú na všetky náhrady, či už v jednotnej sadzbe alebo v diferencovaných sadzbách, ako je jasné z vyjadrenia v článku 14 ods. 1, že články 15 a 16 obsahujú *dodatočné* podmienky uplatniteľné v neskôr uvedenom prípade.

63. Pre vývoz námornou prepravou je obvyklou požiadavkou podľa článku 9 ods. 1 písm. b) predloženie „prepravného dokladu (dokladov) alebo ich kópií, alebo fotokópií, ktoré sa týkajú prepravy výrobkov od odoslania… po doručenie do tretej krajiny, v ktorej majú byť vyložené“. Celkom jasne, „tretia krajina, v ktorej majú byť vyložené“, nie je nevyhnutne tretia krajina miesta konečného určenia, ako to ilustruje táto vec, kde bola raž vyložená v Litve, hoci jej konečným miestom určenia bolo Rusko.

64. V článkoch 15 alebo 16 neexistuje žiaden výslovný náznak toho, že by prepravné doklady do miesta konečného určenia museli byť predložené vtedy, keď sa sadzba náhrady líši v závislosti od miesta určenia, a nemyslím si ani, že by bolo možné taký náznak vyvodiť. Dôkaz o dovoze do tretej krajiny, pre ktorú sa uplatňuje príslušná sadzba náhrady, [27] má byť poskytnutý listinami o colnom vybavení, nie prepravnými dokladmi. Článok 16 ods. 3 iba označuje, že taký dôkaz o dovoze neoslobodzuje od potreby predložiť „prepravné doklady“ — ktoré, v celkovom kontexte, musia znamenať také, ktoré by boli vyžadované v každom prípade, dokonca aj v prípade nediferencovanej sadzby náhrady.

65. Ak je toto význam článku 16 ods. 3 v bežnom prípade, musí mať taký význam dokonca aj v prípade, keď sa v súlade s článkom 13 nariadenia č. 1501/95 neuplatňujú požiadavky článku 16 ods. 1 a 2.

26 — Pozri bod 10 a nasl. vyššie.

27 — A možno poznamenať, že nič v článkoch 15 alebo 16 nevyžaduje preukazovanie dovozu do tretej krajiny *konečného* miesta určenia. Článok 15 ods. 1 je vskutku dosť výslovný pri vyžadovaní dovozu do „tretej krajiny *alebo do jednej z tretích krajín*, na ktoré sa uplatňuje náhrada“ (kurzívou zvýraznila generálna advokátka). Uvedené znenie by určite nebolo použité, ak by mala existovať potreba preukazovať príchod do konkrétneho konečného miesta určenia medzi všetkými tými, ktoré spĺňajú podmienky pre tú istú sadzbu náhrady.

66. Dokážem oceniť váhu vyjadrenia Komisie, že požiadavka predloženia prepravných dokladov až do miesta konečného určenia v tretej krajine dovozu by poskytla cennú dodatočnú záruku proti podvodu. Ale ak Komisia nevčlenila takú požiadavku jasne do svojej vlastnej právnej úpravy, potom nie je úlohou Súdneho dvora ukladať požiadavku jej vyvodzovaním z iných ustanovení.

67. Treba však spomenúť článok 9 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 800/1999, podľa ktorého možno ako alternatívu k podmienkam uvedeným v článku 9 ods. 1 písm. b) vyžadovať predloženie „prepravného dokumentu špecifikujúceho konečné miesto určenia mimo colného územia spoločenstva“. Ak sa teda uplatňuje článok 9 ods. 1 písm. c) a nie článok 9 ods. 1 písm. b), v prepravných dokladoch vyžadovaných článkom 16 ods. 3 musí byť také konečné miesto určenia napísané.

68. Alternatívne podmienky však podľa môjho názoru nemožno uplatňovať na základe voľnej úvahy vnútroštátnych orgánov spravujúcich dotknutý systém. Článok 9 ods. 1 písm. c) stanovuje, že „členský štát opustenia colného územia [môže] ustanoviť“, že sa majú uplatniť alternatívne podmienky. Z toho, ako sa mi zdá, vyplýva potreba nejakého všeobecného zákonodarného, regulačného alebo správneho ustanovenia vyjasňujúceho vývozcom situáciu. Nemám žiadnu informáciu o tom, či také ustanovenie v Nemecku existuje. Ak neexistuje, orgány nemôžu podľa môjho názoru trvať na predkladaní prepravných dokladov do miesta konečného určenia na základe článku 9 ods. 1 písm. c).

69. Dospievam teda k záveru, že keď sa výrobky vyvážajú námornou prepravou, článok 16 ods. 3 nariadenia č. 800/1999 vyžaduje predloženie prepravných dokladov, ktoré preukazujú, že výrobky opustili colné územie Spoločenstva, a ktoré pokrývajú ich prepravu až do príchodu do tretej krajiny, v ktorej majú byť vyložené, alebo, ak členský štát opustenia colného územia využil možnosť v článku 9 ods. 1 písm. c) uvedeného nariadenia prostredníctvom všeobecne záväzného zákonodarného, regulačného alebo správneho ustanovenia, až do príchodu do miesta ich konečného určenia.

Článok 20 ods. 1 nariadenia č. 800/1999 — dodatočný dôkaz v prípade pochybnosti

70. Nemalo by sa však zabudnúť na to, že podľa článku 20 ods. 1 nariadenia č. 800/1999 môžu vnútroštátne orgány za určitých okol-

ností požadovať dodatočný dôkaz preukazujúci k ich spokojnosti, že výrobok bol skutočne uvedený na trh dovážajúcej tretej krajiny alebo že tam bol podrobený podstatnejšiemu spracovaniu alebo prepracovaniu.

71. Uvedená možnosť je dostupná najmä vtedy, keď existujú vážne pochybnosti o skutočnom mieste určenia výrobku alebo jasné podozrenie, že výrobok bude dovezený späť do Spoločenstva bez cla alebo za zníženú sadzbu cla.

72. Zdá sa, že uvedená možnosť poskytuje primeranú záruku proti podvodu v prípadoch, keď v súlade článkom 13 nariadenia č. 1501/95 a článkom 16 nariadenia č. 800/1999, pokiaľ sa vykladajú mnou navrhovaným spôsobom, vývozca predložil iba prepravné doklady preukazujúce vývoz námornou prepravou do tretej krajiny, pre ktorú platí príslušná sadzba náhrady, a potvrdenie predpísané článkom 13 nariadenia č. 1501/95.

73. Nemôže však oprávňovať vnútroštátne orgány, aby vyžadovali taký dodatočný dôkaz systematicky v každom prípade. Musí najskôr existovať vážna pochybnosť alebo jasné podozrenie uvedeného druhu. To, či skutočne existujú také dôvody na vyžadovanie dôkazu, musí zostať záležitosťou, o ktorej má v každom konkrétnom prípade rozhodnúť vnútroštátny súd.

Záverečné poznámky

74. Predmetná právna úprava je — pochopiteľne vzhľadom na jej predmet — zložitá a má technickú povahu. Je však tiež postihnutá značným nedostatkom jasnosti v podrobnostiach a podstatným rozporom medzi dôvodmi uvádzanými pre jedno ustanovenie a obsahom iných, súčasne uplatniteľných, ustanovení.

75. Pripomenula by som Komisii dohodu o tvorbe právnych predpisov, ktorú prijala spoločne s Parlamentom a Radou. [28] Prvé dve odôvodnenia uvedenej dohody znejú:

„(1) ak majú byť legislatívne právne akty spoločenstva transparentné a ľahko zrozumiteľné pre verejnosť a hospodárske subjekty, je pri ich tvorbe nevyhnutné ich prehľadné usporiadanie, jednoduchosť a terminologická presnosť. Uvedené je tiež predpokladom pre ich náležitú implementáciu a jednotné uplatňovanie v členských štátoch;

28 — Medziinštitucionálna dohoda z 22. decembra 1998 o spoločných pravidlách pre kvalitu tvorby legislatívy spoločenstva (Ú. v. ES C 73, 1999, s. 1; Mim. vyd. 01/003, s. 39).

(2) so zreteľom na judikatúru Súdneho dvora princíp právnej istoty, ktorý je súčasťou právneho poriadku spoločenstva, požaduje, aby bola legislatíva spoločenstva prehľadne usporiadaná a terminologicky presná a aby bolo jej uplatňovanie jednotlivcami predvídateľné. Táto požiadavka sa musí dodržiavať oveľa prísnejšie v prípade právneho aktu, ktorý má finančný dosah alebo ukladá jednotlivcom povinnosti, aby tí, ktorých sa týka, mohli presne poznať rozsah povinností, ktoré sa im právnym aktom ukladajú“.

76. Zdá sa mi, že uvedené zásady neboli v právnej úprave, o ktorú v tejto veci ide, plne rešpektované.

Návrh

77. Vo svetle vyššie uvedených úvah preto navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na otázky položené Finanzgericht Hamburg takto:

— predloženie dôkazu opísaného v druhom odseku článku 13 nariadenia Komisie (ES) č. 1501/95 oslobodzuje iba od potreby dôkazu splnenia colných formalít na uvoľnenie na spotrebu, ale nie od predloženia prepravných dokladov na základe článku 16 ods. 3 nariadenia Komisie (ES) č. 800/1999,

— v prípade vývozu výrobkov po mori článok 16 ods. 3 nariadenia č. 800/1999 vyžaduje predloženie prepravných dokladov, ktoré preukazujú, že výrobky opustili colné územie Spoločenstva, a ktoré pokrývajú ich prepravu až do príchodu do tretej krajiny, v ktorej majú byť vyložené, alebo, ak členský štát opustenia colného územia využil voľbu podľa článku 9 ods. 1 písm. c) uvedeného nariadenia prostredníctvom všeobecne záväzného zákonodarného, regulačného alebo správneho ustanovenia, až do príchodu do miesta ich konečného určenia,

— za okolností definovaných v článku 20 ods. 1 nariadenia č. 800/1999 vnútroštátne orgány môžu požadovať dodatočné dôkazy preukazujúce k ich spokojnosti, že výrobky boli skutočne uvedené na trh dovážajúcej tretej krajiny alebo že tam boli podrobené podstatnejšiemu spracovaniu alebo prepracovaniu.